

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžo/136/2015
Identifikačné číslo spisu: 5015200023
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2018
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5015200023.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera a z členov senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Kataríny Benzovej, v právnej veci žalobcu: SPIRIT s.r.o., so sídlom v Liptovskom Mikuláši, Ulica 1. mája 1958/54, IČO: 36 390 984, právne zastúpený: advokátska kancelária Geško s. r. o., so sídlom v Bratislave, Velehradská 33, proti žalovanému: Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny, so sídlom v Bratislave, Špitálska 8, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného z 03. novembra 2014, č. 2014/103488, UPS/US1/OKRVK/KON2014/144, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 02. júna 2015, č. k. 20S 4/2015 - 42 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/4/2015 - 42 z 02. júna 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom konania náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Rozhodnutie krajského súdu

Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 02. júna 2015, č. k. 20S/4/2015 - 42 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“ a „rozhodnutie krajského súdu“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia Ústredia práce sociálnych vecí a rodiny z 03. novembra 2014, č. 2014/103488, UPS/US1/OKRVK/KON2014/144 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“), ktorým žalovaný ako odvolací orgán podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku odvolanie účastníka konania (žalobcu) zamietol a potvrdil v plnom rozsahu rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra zo 04. augusta 2014, č. s. NR1/OK/KON/2014/29, č. z. 2014/183306 (ďalej len rozhodnutie „prvoinštančného správneho orgánu“), ktorým Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra v zmysle § 68a ods. 1 písm. b/ zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení

niektorých zákonov uložil žalobcovi pokutu vo výške 7 000 eur za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania podľa § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Krajský súd žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd v napadnutom rozhodnutí poukázal na ustanovenia § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, § 231 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ a § 231 ods. 2 a ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a § 2 ods. 2 a § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov a skonštatoval, že z obsahu administratívneho spisu krajský súd zistil, že jedným z podkladov pre vydanie rozhodnutia žalovaného ako aj rozhodnutia prvoinštančného správneho orgánu bol protokol o výsledku kontroly Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra č. 2014/39968 z 13. februára 2014, ktorá bola vykonaná 13. decembra 2014 v čase od 09:55 hod. u žalobcu, v prevádzkarni Hviezdoslavova 3, Zlaté Moravce, Obchodný dom Tesco, pričom kontrolná skupina vykonala kontrolu v predajni s pyrotechnikou, v ktorej boli preverované tri osoby - Y. W., X. S. a P. P.. Vykonanou kontrolou bolo zistené, že Y. W. v čase kontroly obsluhovala v stánku s pyrotechnikou, prácu vykonávala na základe dohody o vykonaní práce z 11. decembra 2013 s nástupom 12. decembra 2013 a do Registra poistencov Sociálnej poisťovne bola podľa predloženého Registračného listu FO prihlásená 13. decembra 2013 o 20:02:16 hod., X. S. v čase kontroly obsluhovala v stánku s pyrotechnikou, prácu vykonávala na základe dohody o vykonaní práce z 11. decembra 2013 s nástupom od 12. decembra 2013 a do Registra poistencov Sociálnej poisťovne bola podľa výpisu z registra prihlásená 13. decembra 2013 o 20:07 hod..

Ďalej krajský súd uviedol, že žalobca v podanej žalobe nespochybňoval, že označené pracovníčky vykonávali pre zamestnávateľa činnosť na základe dohody o vykonaní práce, a to aj v čase vykonania kontroly (13. decembra 2013) s nástupom 12. decembra 2013, ako aj nepoprel skutočnosť, že k splneniu oznamovacej povinnosti došlo po vykonaní kontroly, ešte v deň vykonania kontroly 13. decembra 2013. Žalobca nepopieral, že došlo k jednodňovému omeškaniu s prihlásením uvedených zamestnancov a splneniu si oznamovacej povinnosti žalobcu ako zamestnávateľa, avšak nesúhlasil s posúdením tohto konania ako nelegálneho zamestnávania, ako aj s uložením pokuty, keď tvrdil, že k splneniu oznamovacej povinnosti nemohlo dôjsť pre prekážku, ktorá nenastala na strane žalobcu, ale na strane Sociálnej poisťovne, keď portál Sociálnej poisťovne mal v uvedený deň - 12. decembra 2013 odstávku.

Krajský súd sa oboznámil s obsahom administratívneho spisu a zistil, že žalobca v správnom konaní predložil doklad z portálu Sociálnej poisťovne vyhotovený 12. augusta 2014 o 09:27 hod., ktorým bolo odvádzateľom poistného oznámené, že dôjde k zverejneniu novej XSD schémy RLZEC (verzia 2014) a od 12. decembra 2013 Sociálna poisťovňa zverejnila túto novú schému vo verzii 2014 vzhľadom na novelu zákona č. 461/2003 Z. z.. Súčasne Sociálna poisťovňa oznámila, že od 30. decembra 2013 bude možné zasielať RLFO už len v tejto verzii. Testovanie novej XSD schémy bude dostupné 18. decembra 2013.

Následne krajský súd konštatoval, že nebolo sporné, že v čase kontroly 13. decembra 2013, začatej o 09:55 hod., u žalobcu pracovali na základe dohody o vykonaní práce pracovníčky X. S. a Y. W. v stánku nachádzajúcom sa v Obchodnom dome Tesco, Zlaté Moravce a vykonávali predaj pyrotechniky, a že povinnosti zamestnávateľa v súlade s § 231 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z. si žalobca nesplnil, keď v čase výkonu kontroly označené zamestnankyne neprihlásil pred začatím výkonu prác, ale aj vykonávania kontroly, do Registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, túto povinnosť si žalobca splnil až 13. decembra 2013 cca po 20:00 hod..

Nelegálne zamestnávanie právnickou osobou, ktorá je podnikateľom, je vymedzené v § 2 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z., kde pod písm. b/ zákonodarca upravil, že nelegálne zamestnávanie je zamestnávanie právnickou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, ak využíva závislú prácu fyzickej osoby, má s ňou založený pracovno-právny vzťah alebo štátno-zamestnanecský pomer podľa osobitných predpisov a nesplnila si povinnosť podľa osobitného predpisu s odkazom na § 231 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z..

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje v § 68a správne delikty. V § 68a ods. 1 písm. b/ upravuje, že ústredie a úrad uložia pokutu právnickej alebo fyzickej osobe za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania podľa osobitného predpisu, s odkazom na zákon č. 82/2005 Z. z. od výšky 2 000 eur do 200 000 eur, ak ide o nelegálne zamestnávanie dvoch a viacerých fyzických osôb súčasne najmenej 5 000 eur. Skutková podstata tohto správneho deliktu bola takto vymedzená zákonodarcom v čase vykonania kontroly a vydania rozhodnutia žalovaného, ako je aj vymedzená v súčasnej právnej úprave, ako i povinnosť upravená v § 231 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z..

Ďalej krajský súd uviedol, že pokiaľ žalobca tvrdil, že jeho konanie nenapĺňa definíciu nelegálneho zamestnávania, tak s týmto názorom sa krajský súd nestotožnil. V ustanovení § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní je definovaný zákaz nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania (§ 3 ods. 2 prvá veta citovanej normy), keď právnická osoba a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 2 a 3. Ustanovenie § 2 ods. 2 pod písm. b/ definuje nelegálne zamestnávanie ako zamestnávanie právnickej osoby, ktorá je podnikateľom, ak využíva závislú prácu fyzickej osoby, s ktorou má založený pracovno-právny vzťah a nesplní si povinnosť podľa osobitného predpisu s odkazom na § 231 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 82/2005 Z. z.. Vymedzenie správnych deliktov v § 68a účinného v čase vykonania kontroly ako aj v čase rozhodovania správnych orgánov, považuje posudzované konanie žalobcu za delikt, a to aj v súčasnosti.

Krajský súd konštatoval, že žalobca naplnil skutkovú podstatu správneho deliktu podľa § 68a ods. 1 písm. b/ zákona č. 5/2004 Z. z., a preto bolo v kompetencii žalovaného uložiť žalobcovi pokutu od 2 000 eur do 200 000 eur. Nakoľko však bolo zistené nelegálne zamestnávanie dvoch a viacerých fyzických osôb (v danom prípade dvoch fyzických osôb), najmenej vo výške 5 000 eur. V prípade žalobcu teda sadzba pre uloženie pokuty bola v rozmedzí od 5 000 eur do 200 000 eur. Žalovaný v spojení s rozhodnutím prvoinštančného správneho orgánu uložil pokutu v dolnej hranici vo výške 7 000 eur, keď maximálna výška uloženia pokuty bola určená zákonodarcom do výšky 200 000 eur. Prvoinštančný správny orgán výšku uloženej pokuty odôvodnil s ohľadom na skutočnosť, že bolo konštatované opakované porušenie zákona, čo zistil žalovaný u žalobcu v zozname fyzických a právnických osôb, u ktorých bolo zistené porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania vedeného Národným inšpektorátom práce. Žalovaný sa v dôvodoch napadnutého rozhodnutia s takouto výškou uloženej pokuty a jej zdôvodnením stotožnil, keď navyiac uviedol, že má za to, že uložená sankcia naplní účel represívneho aj preventívneho cieľa pri ukladaní sankcie na základe tohto zákona, keď nelegálnym zamestnávaním dochádza k obchádzaniu Zákonníka práce a neplnenia si povinností vyplývajúcich z ďalších právnych predpisov, ako sú odvodové a daňové povinnosti, ale aj existujúcich právnych nárokov zamestnanca vyplývajúcich z riadne uzatvoreného pracovno-právneho vzťahu. Krajský súd konštatoval, že rozsah výšky uloženej pokuty v správnom konaní je výlučne na úvahe správneho orgánu.

Pokiaľ žalobca tvrdil, že k nesplneniu oznamovacej povinnosti došlo nie pre správanie žalobcu, ale pre prekážky na strane Sociálnej poisťovne, ktoré preukazoval - z dôvodu zverejnenia novej XSD schémy (verzia 2014), krajský súd, v súlade s názorom žalovaného, konštatoval, že žalobca mal možnosť v súlade s ustanovením § 231 ods. 2 a ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. splniť si svoju oznamovaciu povinnosť aj odoslaním faxu, elektronickou poštou, prostredníctvom krátkej textovej správy - SMS alebo si túto povinnosť mohol splniť osobne, doručením formulára príslušnej Sociálnej poisťovni. V konaní nebolo preukázané, že by jednu z uvedených zákonných možností využil.

Krajský súd poukázal, že listinný dôkaz, od ktorého žalobca odvodzuje nemožnosť splnenia si oznamovacej povinnosti ani sám o sebe nepreukazuje, že by nebolo možné túto povinnosť splniť elektronicky. Tento listinný dôkaz, vychádzajúc z jeho obsahu, preukazuje len, že Sociálna poisťovňa na svojich stránkach oznámila, že od 12. decembra 2013 zverejnila novú XSD schému RLZEC vo verzii 2014, ktorú je možné nájsť kliknutím na rozhranie XML schémy v ľavom menu a je v ňom len

oznámené, že od 30. decembra 2013 bude možné zasielať RLFO už len v tejto verzii XSD schémy.

Podľa názoru krajského súdu, ani tento listinný dôkaz nepreukazuje jednoznačne, že splnenie oznamovacej povinnosti elektronickou formou nebolo možné. Aj v prípade, že by to bolo preukázané, žalobca mal iné zákonné možnosti, mal ich niekoľko, ako mohol realizovať oznamovaciu povinnosť, ktoré nevyužil. Na splnenie si oznamovacej povinnosti nemôže mať vplyv ani skutočnosť, že v určitom dni vykonával tieto úkony vo vzťahu k veľkému množstvu zamestnancov (300 osôb) tak, ako sa bránil v správnom konaní. Preto nemožno konštatovať, že by na strane správnych orgánov vznikli také zákonné prekážky, ktoré znemožnili vykonať oznamovaciu povinnosť žalobcovi riadne a včas, že by ju nemohol vykonať 12. decembra 2013, resp. 13. decembra 2013 pred začatím kontroly o 09:55 hod..

Krajský súd zdôraznil, že k splneniu oznamovacej povinnosti a povinnosti zamestnávateľa žalobcu došlo až po vykonaní kontrolnej činnosti, z tohto dôvodu, nie je pre posúdenie veci nosné zistenie, že k splneniu oznamovacej povinnosti došlo bezprostredne po výkone kontroly, podstatné pre posúdenie veci bolo to, že k splneniu oznamovacej povinnosti nedošlo pred nástupom zamestnankýň k výkonu práce, pred začatím kontroly, ale až po jej uskutočnení.

Ďalej krajský súd uviedol, že voľná úvaha pri rozhodovaní o výške pokuty za správny delikt je myšlienkový proces, v rámci ktorého má správny orgán zvažovať závažnosť porušenia právnych predpisov vo vzťahu ku každému zisteniu protiprávneho konania, jeho následky, dobu protiprávnosti tak, aby uložená sankcia spĺňala nielen požiadavku represie, ale aj preventívny účel a poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžp/16/2011 z 30. mája 2012).

Ukladanie pokút za správne delikty sa uskutočňuje v rámci úvahy správneho orgánu (diskrečná právomoc), kedy správny orgán v zákonom stanovených limitoch uplatňuje svoju právomoc a určí výšku sankcie. Použitie správnej úvahy musí byť v súlade so zásadami logického uvažovania a rozhodnutie musí byť náležité zdôvodnené. Je síce pravdou, že pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej správnej úvahy (správne uváženie) preskúmava správny súd iba, či také rozhodnutie nevybočuje z medzí a hľadísk ustanovených zákonom (§ 245 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku), ale v prípade, že správna úvaha je z pohľadu zákonných aspektov ukladania pokút riadne odôvodnená, táto nesmie byť v rozpore so zásadami logického myslenia.

V predmetnej veci krajský súd konštatoval, že správny orgán pri ukladaní pokuty a odôvodnení jej výšky prihliadal na zákonné aspekty upravené v § 68a ods. 2 zákona č. 5/2004 Z. z., kedy musí pri určení pokuty prihliadať na závažnosť zistených nedostatkov a ich následkov, opakované zistenie toho istého nedostatku a ak ide o uloženie pokuty podľa ods. 1 písm. b/, čo je aj prejednávaný prípad, aj na počet nelegálne zamestnávaných fyzických osôb. Samotné rozpätie sadzby pokuty pritom nemôže zaviniť uloženie pokuty neprimeraného charakteru, pretože bezdôvodne uložená vysoká pokuta nemôže plniť preventívnu funkciu. Z pohľadu zákonných atribútov správny orgán, podľa názoru krajského súdu, správne vyhodnotil závažnosť protiprávneho konania žalobcu v spojení následkami takéhoto konania. Pri ukladaní sankcie je potrebné okrem uvedeného prihliadať aj na charakter sankcie ako takej, ktorou je jej preventívna a represívna funkcia. Na to, aby sankcia plnila svoju preventívnu funkciu, musí byť jej výška stanovená tak, aby sa sankcionovaná osoba do budúcnosti vyvarovala porušeniu zákonných povinností, ale zasa pri splnení jej represívnej funkcie nie až tak, aby bola neprimeraná vo vzťahu k porušenej povinnosti s ohľadom na okolnosti prípadu.

V závere krajský súd vyslovil, že vzhľadom na skutočnosť, že k porušeniu povinnosti žalobcu ako zamestnávateľa došlo vo vzťahu k dvom osobám a pokuta bola uložená žalovaným pri dolnej hranici zákonom určenej sadzby (od 5 000 eur do 200 000 eur) a jednalo sa v prípade žalobcu o nie prvé porušenie povinnosti zamestnávateľa tak, ako v dôvodoch uloženia sankcie konštatuje prvoinštančný správny orgán (žalovaný sa s tým stotožnil). Žalobca je podnikateľom a ako uvádza, zamestnáva stovky osôb (v odvolaní tvrdil, že k nespĺneniu oznamovacej povinnosti z jeho strany došlo aj z dôvodu, že 12. decembra 2013 nastupovalo na výkon činnosti zamestnanca niekoľko stoviek nových zamestnancov). Tieto skutočnosti nemôžu byť „poľahčujúcimi“ okolnosťami, na základe ktorých si nemohol žalobca

objektívne svoju povinnosť splniť. Výška uloženej sankcie 7 000 eur vo vzťahu k žalobcovi je primeraná, plní represívnu aj preventívnu funkciu a nemôže byť ani likvidačná.

Z uvedených dôvodov krajský súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je v súlade so zákonom, preto žalobu ako nedôvodnú pri aplikácii § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku zamietol.

II.

Odvolanie žalobcu

Žalobca podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu riadne a včas proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 02. júna 2015, č. k. 20S/4/2015 - 42 odvolanie (ďalej len „podané odvolanie“), v ktorom sa domáhal aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „odvolací súd“) rozhodnutie krajského súdu zrušil a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie. Žalobca si zároveň uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

V podanom odvolaní žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že má za to, že krajský súd sa stroho stotožnil s argumentáciou žalovaného správneho orgánu ohľadom výšky stanovenej pokuty, v tomto prípade išlo len o odvolanie sa na zákonné ustanovenie zákona o službách zamestnanosti. Krajský súd síce poukázal na voľnú úvahu správneho orgánu pri rozhodnutí o výške pokuty, z obsahu jeho rozhodnutia však nebolo možné zistiť, aký závažný správny delikt žalobca spáchal, aké boli pohnútky žalobcu, nevyhodnotil dôsledky správneho deliktu pre dotknutých zamestnancov, dobu protiprávnosti konania a jeho následky.

Výška pokuty uloženej správnym orgánom bola podľa názoru žalobcu neprimerane vysoká, práve s odkazom na skutočnosť, že k náprave protiprávneho konania žalobcu došlo hneď deň po nástupe zamestnancov do práce, t. j. v deň výkonu kontroly, a teda doba protiprávnosti konania navrhovateľa bola minimálna, nešlo o úmyselné konanie žalobcu, keďže došlo k zlyhaniu ľudského faktora na strane žalobcu ako zamestnávateľa veľkého počtu osôb.

Následne žalobca poukázal na § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a skonštatoval, že má za to, že v napadnutom rozhodnutí absentuje uvedenie dostatočných dôvodov, na ktorých je toto rozhodnutie založené, čo má za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok dôvodov a súčasne, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nie je presvedčivé. Žalobca poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I ÚS 236/06, podľa ktorého riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu vyžaduje, aby sa súd jasným a právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné, a rovnako poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I ÚS 114/08, podľa ktorého odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického a jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Nedostatky odôvodnenia zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti má žalobca za to, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nie je presvedčivé, a teda je v rozpore s § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Žalobca opätovne uvádza, že jednoduché omeškanie nespôsobilo žiadne negatívne účinky v sfére zamestnancov, z uvedeného dôvodu preto nesúhlasí s uložením pokuty v takej výške, ktorá je pre jeho ďalšie fungovanie likvidačná.

Krajský súd sa podľa názoru žalobcu nevysporiadal dostatočným spôsobom s argumentmi žalobcu uvedenými v žalobe, a teda neprihliadol na všetky okolnosti, za ktorých došlo k nesplneniu si oznamovacej povinnosti, ako aj na okamžitú nápravu, ktorú žalobca uskutočnil hneď ako to bolo možné, t. j. v deň vykonania kontroly.

III.

Vyjadrenie žalovaného k odvolaniu

K podanému odvolaniu sa vyjadril žalovaný listom zo 06. júla 2015 a navrhol odvolaciemu súdu aby rozhodnutie krajského súdu v celom rozsahu potvrdil a žalobcovi nepriznal náhradu trov konania.

Žalovaný ďalej uviedol, že v prvom rade považuje za potrebné zdôrazniť, že sa v celom rozsahu pridrižiava svojich tvrdení uvedených vo vyjadrení k žalobe, vrátane svojich argumentov a záverov v ňom obsiahnutých, pričom odvolanie žalobcu považuje za nedôvodné a s tvrdeniami žalobcu obsiahnutých v predmetnom odvolaní sa absolútne nestotožňuje.

Žalovaný má za to, že ako odvolací orgán, ako aj prvoinštančný správny orgán postupovali v rámci správneho konania správne, súladne so zákonom, náležite zistili skutkový stav veci, obstarali si všetky podklady potrebné pre rozhodnutie, ktoré správne a logicky vyhodnotili v zmysle § 34 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov a vec správne právne posúdili. Napadnuté rozhodnutie žalovaného spĺňa všetky formálne i obsahové náležitosti rozhodnutia v zmysle § 47 Správneho poriadku. Žalovaný má za to, že žalobou napadnuté rozhodnutie a postup žalovaného bolo v medziach žaloby v súlade so zákonom, a preto krajský súd postupoval správne, pokiaľ dospel k záveru, že žalobu žalobcu voči rozhodnutiu žalovaného bolo v medziach žaloby potrebné v celom rozsahu zamietnuť.

K námietke obsiahnutej v odvolaní žalobcu (nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia žalovaného) považuje žalovaný v prvom rade za potrebné uviesť, že žalobca sa v rámci svojej žaloby domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného len z konkrétnych žalobných dôvodov, a to z dôvodov podľa § 250j ods. 2 písm. a/, c/, e/ Občianskeho súdneho poriadku, nakoľko podľa žalobcu rozhodnutia (druhostupňové aj prvostupňové) vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci, zistenia skutkového stavu sú nedostačujúce na posúdenie veci a v konaní správneho orgánu bola taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Z obsahu žaloby je zároveň zrejmé, že žalobca sa nedomáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia z dôvodu podľa § 250j ods. 2 písm. d/ Občianskeho súdneho poriadku, t. j. z dôvodu, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov, a to napriek tomu, že o možnosti napadnúť rozhodnutie z tohto dôvodu musel mať vedomosť, keďže jeho žalobné dôvody vychádzajú priamo z § 250j ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a toto ustanovenie priamo aj cituje. V tejto súvislosti žalovaný poukazuje na skutočnosť, že súd je pri rozhodovaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku oprávnený rozhodnúť len v medziach žaloby, vrátane medzí žalobného petitu, pričom tento rozsah žalobných dôvodov je možné rozšíriť len v lehote podľa § 250b ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Nakoľko k rozšíreniu žalobných dôvodov nedošlo v lehote podľa § 250b ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, nie je možné aby súd prihliadal na daný dôvod ako dôvod na zrušenie rozhodnutia žalovaného, a preto aj v rámci odvolacieho konania považuje žalovaný žalobcom uvádzaný dôvod odvolania za irelevantný. Odvolací súd preto (vychádzajúc z medzí žaloby) nemôže konať inak ako odvolanie žalobcu zamietnuť a rozhodnutie krajského súdu v celom rozsahu potvrdiť.

Ďalej žalovaný poukázal aj na skutočnosť, že pri rozhodovaní v druhom stupni dospel k záveru, že rozhodnutie prvoinštančného správneho orgánu o uložení pokuty podľa § 68a ods. 1 písm. b/ zákona o službách zamestnanosti vychádzalo zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci a z vykonaného dokazovania, ktorým dostatočne a spoľahlivo bolo preukázané porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania Renáty Solčianskej a Jessicy Kňazíkovej žalobcom. Napadnuté rozhodnutie o uložení pokuty je v tomto smere riadne zdôvodnené, pričom prvoinštančný správny orgán, ako aj žalovaný postupovali v súlade s ustanovením § 68a ods. 1 písm. b/ zákona o službách zamestnanosti, podľa ktorého správny orgán uloží pokutu právnickej osobe alebo fyzickej osobe za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania podľa osobitného predpisu od výšky 2 000 eur do 200 000 eur, a ak ide o nelegálne zamestnávanie dvoch a viac fyzických osôb súčasne, najmenej 5 000 eur. Pri určení výšky pokuty sa prvoinštančný správny orgán, ako aj žalovaný riadil aj ustanovením § 68a ods. 2 zákona o

službách zamestnanosti, keďže prihladol na závažnosť zistených nedostatkov a ich následkov, ako aj na počet nelegálne zamestnaných fyzických osôb.

V tejto súvislosti žalovaný uviedol, že sa stotožnil s názorom prvoinštančného správneho orgánu, ktorý vo svojom rozhodnutí o uložení pokuty zohľadnil, že žalobca zistený nedostatok odstránil splnením oznamovacej povinnosti voči Sociálnej poisťovni v deň kontroly, zároveň však zohľadnil aj skutočnosť, že išlo o nelegálne zamestnávanie dvoch fyzických osôb, pričom u žalovaného išlo o opakované konštatovanie porušenia zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. S prihliadnutím na uvedené a na úroveň súčinnosti žalobcu poskytnutú pri výkone kontroly, žalovaný dôvodne potvrdil výšku uloženej pokuty vo výške 7 000 eur, ktorú považoval za adekvátnu a dostatočnú pre naplnenie represívneho a preventívneho cieľa tejto sankcie. Zároveň nie je možné odhliadnuť ani od toho, že za porušenie zákona, ktorého sa žalobca dopustil, je možné uložiť sankciu až do výšky 200 000 eur a správny orgán udelili žalobcovi pokutu vo výške 7 000 eur, čo je nesporne v dolnej hranici danej sadzby.

Žalovaný poukázal na to, že podľa § 245 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie) preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd pritom nemôže posudzovať účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia, inak by konal nad rámec zákona, t. j. nad rozsah jeho zákonom ustanovených právomocí.

V tejto súvislosti sa žalovaný v celom rozsahu stotožňuje s názorom krajského súdu, podľa ktorého sa žalovaný, ako aj prvoinštančný správny orgán pri ukladaní pokuty prihliadal na zákonné aspekty upravené v § 68a ods. 2 zákona o službách zamestnanosti. Samotné rozpätie sadzby pokuty pritom nemôže zaviniť uloženie pokuty neprimeraného charakteru, pretože bezdôvodne uložená pokuta nemôže plniť preventívnu funkciu. Podľa názoru krajského súdu, z pohľadu zákonných atribútov správny orgán správne vyhodnotil závažnosť protiprávneho konania žalobcu v spojení s následkami takého konania. Podľa krajského súdu, vzhľadom na skutočnosť, že k porušeniu povinnosti žalobcu došlo vo vzťahu k dvom osobám a pokuta bola žalovaným uložená v dolnej hranici rozpätia a jednalo sa v prípade žalobcu o nie prvé porušenie povinnosti žalobcu. Tiež uviedol, že skutočnosť, že žalobca zamestnáva stovky osôb nemôže byť poľahčujúcimi okolnosťami, na základe ktorých si nemohol žalobca objektívne svoju povinnosť splniť. Výška uloženej sankcie 7 000 eur vo vzťahu k žalobcovi je primeraná, plní represívnu aj preventívnu funkciu a nemôže byť ani likvidačná.

Vzhľadom aj na vyššie uvedené, žalovaný považuje predmetnú námietku žalobcu obsiahnutú v odvolaní za neopodstatnenú.

IV.

Právny názor odvolacieho súdu

V správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, orgánov územnej samosprávy ako i orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb ako i fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku a s § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom

v žalobcom podanom odvolaní podľa § 212 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku a § s 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku a postupom podľa § 250ja ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku bez nariadenia pojednávania, keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na webovom sídle odvolacieho súdu (www.nsud.sk) po neverejnej porade senátu dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa § 244 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v správnom súdnictve súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov preskúmajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia súd skúma, či žalobou napadnuté rozhodnutie je v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky, najmä s hmotnoprávnymi a procesnými administratívnymi predpismi.

V intenciách ustanovenia § 244 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku súd preskúma aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa vo všeobecnosti rozumie aktívna činnosť správneho orgánu, podľa procesných a hmotno-právných noriem, ktorou realizuje právomoc stanovenú zákonmi. V zákonom predpísanom postupe je správny orgán oprávnený a súčasne aj povinný vykonať úkony v priebehu konania a ukončiť ho vydaním rozhodnutia, ktoré má zákonom predpísané náležitosti, ak sa na takéto konanie vzťahuje zákon o správnom konaní.

Odvolací súd primárne v medziach odvolania preskúma odvolaním napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho súdneho konania skúma aj napadnuté rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím prvoinštančného správneho orgánu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Je nutné zdôrazniť, že podľa ustálenej súdnej judikatúry nie je úlohou súdu pri výkone správneho súdnictva nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či oprávnené a príslušné správne orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy.

Predmetom konania na krajskom súde bolo preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia Ústredia práce sociálnych vecí a rodiny z 03. novembra 2014, č. 2014/103488, UPS/US1/OKRVK/KON2014/144, ktorým žalovaný ako odvolací orgán podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku odvolanie účastníka konania (žalobcu) zamietol a potvrdil v plnom rozsahu rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra zo 04. augusta 2014, č. s. NR1/OK/KON/2014/29, č. z. 2014/183306, ktorým Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra v zmysle § 68a ods. 1 písm. b/ zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov uložil žalobcovi pokutu vo výške 7 000 eur za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania podľa § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Odvolací súd preskúmajúc odvolaním napadnuté rozhodnutie ako i obsah súdneho a administratívneho spisu v rozsahu podaného odvolania konštatuje, že argumentácia žalobcu nie je spôsobilá vyvrátiť dôvody, na základe ktorých krajský súd zamietol jeho žalobu. Krajský súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia podrobným spôsobom vysporiadal so žalobnými námietkami, a to citáciou dotknutých právnych noriem ako aj ich logickým výkladom a správnym aplikovaním na prejednávaný prípad.

Podľa názoru odvolacieho súdu, bola celá vec prešetrená riadne a skutkový stav bol podrobne zistený, o čom svedčí obsah administratívneho spisu, z ktorého vyplýva uvedené. V súdnom konaní bolo obsahom administratívneho spisu preukázané, že vykonané dokazovanie bolo náležite vyhodnotené a v hodnotení dôkazov tak ako krajský súd ani odvolací súd nezistil právne pochybenia ani logické nesprávnosti ani takú vadu konania, ktorá by mala vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia s tým, že krajský súd dostatočne podrobne a presne posúdil zistený skutkový stav a vysporiadal sa so všetkými relevantnými námietkami žalobcu.

Za týchto skutkových okolností napadnuté rozhodnutie žalovaného je i podľa názoru odvolacieho súdu vydané na základe riadne a dostatočne zisteného skutočného stavu správnym orgánom a správne právne posúdené. Preto ak krajský súd dospel k právnemu záveru totožnému so záverom správnych orgánov oboch inšancií a rozhodol, že preskúmaným rozhodnutím žalovaného správneho orgánu nedošlo k porušeniu zákona a práv žalobcu, tento jeho názor považoval aj odvolací súd za správny.

Vo vzťahu k odvolacej námietke žalobcu, že krajský súd sa stroho stotožnil s argumentáciou žalovaného správneho orgánu ohľadom výšky stanovenej pokuty, že z obsahu jeho rozhodnutia nebolo možné zistiť, aký závažný správny delikt žalobca spáchal, aké boli pohnútky žalobcu, nevyhodnotil dôsledky správneho deliktu pre dotknutých zamestnancov, dobu protiprávnosti konania a jeho následky, a teda že v napadnutom rozhodnutí absentuje vo vzťahu k výške uloženej pokuty uvedenie dostatočných dôvodov, na ktorých je toto rozhodnutie založené, čo má za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok dôvodov a súčasne, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nie je presvedčivé, odvolací súd uvádza nasledovné.

Podľa § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 245 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia.

Odvolací súd na úvod konštatuje, že žalobca svojou odvolacou námietkou spochybňuje dostatočnosť a presvedčivosť odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu vo vzťahu k preskúmvaniu výšky uloženej pokuty, nie odôvodnenie rozhodnutia žalovaného, tak ako tvrdí žalovaný vo vyjadrení k podanému odvolaniu.

Výšku uloženej pokuty určuje správny orgán v správnom konaní na základe voľnej úvahy (správneho uváženia) vždy v medziach zákonných limitov a súd ju preskúmava v správnom súdnictve len v rozsahu podľa § 245 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, teda či takto určená výška uloženej pokuty nevybočuje z medzí a hľadísk ustanovených zákonom.

Podľa názoru odvolacieho súdu z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu jasne a zrozumiteľne vyplýva, že výšku uloženej pokuty krajský súd preskúmaval vo vzťahu k § 68a ods. 1 písm. b/ zákona č. 5/2004 Z. z., keď uviedol, že k porušeniu povinnosti žalobcu ako zamestnávateľa došlo vo vzťahu k dvom osobám a pokuta bola uložená žalovaným v zákonom určenej sadzbe od 5 000 eur do 200 000 eur, ako aj vo vzťahu k § 68a ods. 2 zákona č. 5/2004 Z. z., keď krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že v prípade žalobcu išlo o nie prvé porušenie povinnosti zamestnávateľa, ďalej to, že nie je poľahčujúcou okolnosťou to, že k nesplneniu oznamovacej povinnosti zo strany žalobcu došlo aj z dôvodu, že 12. decembra 2013 nastupovalo na výkon činnosti zamestnanca niekoľko stoviek nových zamestnancov, ďalej že výška uloženej sankcie 7 000 eur vo vzťahu k žalobcovi je primeraná, plní represívnu aj preventívnu funkciu, nemôže byť ani likvidačná a výška pokuty bola uložená žalovaným pri dolnej hranici zákonom určenej sadzby.

Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že krajský súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľne a presvedčivo dostatočným, spôsobom vysporiadal so všetkými argumentmi žalobcu uvedenými v žalobe vo vzťahu k výške uloženej pokuty a starostlivo prihliadol na všetky okolnosti v rozsahu podľa § 245 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa odvolacieho súdu odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu vo vzťahu k preskúvaniu výšky uloženej pokuty je tiež formulované tak, že zodpovedá základným pravidlám logického a jasného vyjadrovania sa a spĺňa základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská.

Na základe uvedeného odvolací súd námietku žalobcu ohľadom nedostatočného a nepresvedčivého odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu v časti preskúvania výšky uloženej pokuty žalovaným vyhodnotil ako nedôvodnú.

Odvolací súd nevyhovел podanému odvolaniu a s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu rozsudok Krajského súdu v Žiline z 02. júna 2015, č. k. 20S/4/2015 - 42 ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 druhá veta Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku a s § 219 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, potvrdil, keď boli dané dôvody pre zamietnutie žaloby krajským súdom.

Odvolací súd na záver dodáva, že na základe preskúmania prvopisu rozhodnutia krajského súdu - prvého výroku (čl. 42) zistil, že krajský súd v prvom výroku rozhodnutia krajského súdu urobil chybu v písaní (zrejmu nesprávnosť), keď namiesto znenia prvého výroku „Krajský súd v Žiline žalobu zamietla.“ uviedol „Návrh zamietla.“. Odvolací súd preto krajskému súdu ukladá povinnosť podľa § 222 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku a § 164 Občianskeho súdneho poriadku vydať opravné uznesenie, ktorým opraví v prvom výroku rozhodnutia krajského súdu vyššie uvedenú chybu v písaní (zrejmu nesprávnosť) a doručiť ho účastníkom konania.

V.

Trovy odvolacieho konania

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 a contrario Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku, s § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku. Žalobca v odvolacom konaní úspech nemal, preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Žalovaný mal v konaní úspech, avšak správneho orgánu zo zákona náhrada trov konania v správnom súdnictve neprináleží.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.